

1-3224

26

60

M. I. HONNAP ÉRTETŐ
Hírlapkönyvtári
Művelődésközpont
1915. 189. sz.

VI. évfolyam I. szám.

1646

Makó, 1915. január 1. Péntek.

Ara 2 fillér.

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háborúban lévő állam a szerkesztésért felelős:
PURJESZ M. R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 koron. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

1915.

Megfagy ajkunkon a háladó ima 1915. első virradatán; félénk vergődéssel bukácsol ez új év küszöbén a bizakodó remény és soha idősebb, kinzóbb perspektívával nem köszöntött ránk esztendő, mint amint fájdalomtalan adóhajtással ránk köszön az 1915. Hát hogyan!... hogyan is kívánjuk mi, lúthoz vergődők, egymásnak boldog újévet akkor, a mikor a világtörténelem legvéresebb, leggyilkosabb emberpusztításában, annak ezer halált esztő vészében részesei vagyunk, véreink, polgártestvéreink, mindenki, ki e hazában a tevékenységeik bár legkisebb parányával is hozzájárult a nemzeti és közgazdasági élet nemzetellenes, magasztos munkájához!... Hát hogyan!... hogyan is lehet most nekünk, a bizonytalanság kizsákolásában lúthoz vergődőknek boldog újévet kívánnunk egymásnak akkor, mikor ez új év vészes eseményektől terhes első hajnala sűrű sötétséggel veszi körül a jövő sejtését; a mikor nincs egy biztató sugár, nincs senki, de senki, ki e bizonytalanság őrlő csendjét egy biztos acélos kiáltó hanggal veré föl abból a halálos tevedésből, a mely a pezsdülő, s eleven élet, a boldogabb jövőbe vetett hit és remény megőrlője!... Hanem mégis! Ez az iszonyatos világharc, mely a fegyverek őrlő zenejével sítja le az első salét 1915 első hajnalának üdvözlőre, talán még sem az a céltalan nagy emborgyilkolás, a melynek néha néha meghízott lelkünk néma megdöbbenéssel gondoljuk. Mert hiszen a világtörténelem lapjait forgatva láthatjuk, hogy államok léte, vagy nem léte, nemzetek léte vagy halála megköveteli a végső erőnek megsemmisítését, s az ilyen hatalmas mérkőzések jelentősége legtöbbször csak a következményekben mutatkozik. A következményekben, a melyek jelenik a küzdő nemzetek életét, vagy halálát, a melyek jelenik az igazság életét, vagy halálát, jelenik a végső nagy győzelmet, vagy a halált!...

A mi nagy nemzeti áldozatunk, a minden, de mindent feláldozó nagy nemzeti erőnk lehetetlen, hogy ne az igazság győzelmét, az emberiség, a szabadság győzelmét jelentené.

Azt a győzelmét, amely csak az igazságban bizakodó s a végső-hig elszánt nagy harcok, nagy küzdelmek díja. Harcoljunk tehát hazánkért, életünkért, hányunkért, ősi tiszteletünkért, a földért, amely tápiál, amelyet véres verítékekkel mivőlünk s amelyre vad idegen gyilkos hatalom szerelné vértől gőzölgő kezét rá tenni.

Harcoljunk, mert a Haza mindenünk! A Hazát megmenteni első kötelesség! Hazánkat mentve magunkat mentjük.

1915. első reggelén — mi, kik otthon kizsákoló egyhangúságban remegő szívvel gondolunk a Hazánkra, tehát értünk harcoló véreinkre, szeretettjeinkre, egyesüljünk egy szent fohászában: győzelmet az Igazságnak! Győzelmet

szemzetünknek s a velünk együtt küzdő né szövetségeseinknek.

Énekeljék ama szent éneket:
Tartsd meg isten országunkat,
Mi magyar hazánkat.
Rontsd meg mi ellenségünket,
A kik üldöznek bennünket.

Derítsen hazánkra az 1915. egy boldogabb jövőt!
Hiszen velünk az Isten és az igazság!
L. P.

mécses sem kapunk. Az estéket sötétben töltük el és gazdag föld-birtokosok is csak ritkán enged-hetik meg maguknak ezt a luxust, hogy egy-egy negyedórásig gyertyáikat égessenek, Mező, rétek föl vannak dülve. A tűzország és a trón teljesen önkretette az utakat. „Nemsokára mindajjúknak meg kell balni!” ez a parasztiok pesszimizmus jelezve.

Vérben született meg az új esztendő.

Varsó felé közelednek a szövetséges hadak.

Győzelmeink a Kárpátokban.

A határterületről érkezett jelentések a mai napról különböző eseményekről nem tesznek említést, bár a harc a legidősebb erővel folyik az északi harctereken. Az oroszok nem sokat segítettek az, hogy új pozíciókból nagy erővel támadnak. E támadásokat az egész hosszú harcisonal visszaverik hadaink és hűséges szövetségeseink.

Az oroszoknak kárpáti bizalmas közeledik a befejezés felé. Nagyobb részük nem tudja állni hadseregünk tervszerű bátor támadását és rendetlen futásban menekülnek a határon át.

Mai híreink a következők:

Folytonos harc a Kárpátokban.

Az Uzsoknál kivított nagygyűrt győzelmünk után katonáink határtalan lelkesedéssel folytatják a szakadatlan harcot és folytonosan verik a pánikszertűn hátrahúzó ellenséget. Most az oroszok szoros felső torkolatánál folyik a harc és az oroszok pozícióját egymás után bomlasztják szét. Héroszi erővel bűzdenek csapataink és egyre vitják ki a leggyönyörűbb eredményeket. A legutóbbi harcoknál nagymennyiségű muníciót zsákmányoltunk. Az oroszok táborában járvány pusztul. A katonák elégedetlenek és csak a kancuka van hatással rájuk. A foglyul ejtett oroszok rendkívül szánalmas állapotban vannak, teljesen leron-

gyolódniak és sok órával fogyasziják el katonáinktól kapott eleséget.

Egy foglyul esett orosz tiszt elmondta, hogy a Kárpátokban harcoló konfliktusai teljesen ki vannak merülve s ha — erre semmi kiáltás nincs — rövidesen segítség nem érkezik, nem bírják már a harcot.

A orosz centrum válsága.

London, dec. 31.

A Times megállapítja, hogy az orosz hadsereg centruma eredeti állásáról negyven angol mérföldnyire vonult vissza. Ezt az tevéte szükségessé, hogy Vjatka körül német erők nyomultak előre az orosz centrum áttörésére. Az orosz centrum mindenesetre kritikuss helyzetben van. Minden attól függ, hogy az oroszok mennyire tudják ellenállni a német centrum áttörési tervét.

Éhínség Orosz-Lengyelországban

Kopenhága, dec. 31.

A moszkvai Ruzkoje Szlovo jelentést közöl a piotrkovi kormányzósi kerület helyzetéről. A jelentés szerint Orosz Lengyelországban éhínség dúl, amelyet a szén és petróleum hiánya még fokoz. A parasztiok még foggyu-

Ökörmező mellett támadjuk az oroszokat.

Máramarosziget, dec. 31.

Ökörmező mellett a Szepko-Lozanszka és Sztrihanya vonalon elárcolt orosz állások ellen általános heves támadást nyitottunk meg. Tűzországunk szakadtanul lövi az orosz pozíciókat, mialatt syalogságunk példátlan energiával folytonosan támad.

Az ellenség kétségbeesetten védi lövészárkai, mert azoknak elvesztése után szonnal vissza kellene húzódnia egészen a terepnyi szorosig.

Ökörmezőt a harc alatt néhány ágyúvédék érte, de nagyobb károkat eddig még nem szenvedett.

Hőfer jelentése.

Az orosz VIII. hadsereg, amely körülbelül egy héttel ezelőtt a Kárpátokon át előrenyomult haderőink ellen a támadást megkezdte kiegészítésekkel és friss hadosztályokkal annyira megerősödött, hogy célszerűnek látszott csapatainkat a szorosmegsemmisítőkre és a Gorlice körüli területre visszavonni, ami egyébként a helyzetet északon nem befolyásolja.

A balkáni hadiszíntéren a montenegróiak élénbe, de eredménytelen tevékenységet fejtettek ki. Trabinjévi előtér állásaink ellen intézet: győngy támadásukat könnyűszerrel visszaverjük és az ellenséges tűzérőket elhalgaltattuk. A Privosziye egyik erős határerődje ellen a montenegrói lövegek természetesen a legbátrabb eredményt se érték el.

Hőfer, alláboragy, a vezérkar főnökének helyettese.

A helyzet Lengyelországban és Galiciában

Berlin, dec. 31.

A „Voss. Zig.” jelenté Milánóból: A Viazula alsó folyásától a Kárpátokig terjedő fronton teljes kifejlődésben vannak a harcok. Az oroszok a Pilica és a Kárpátok közötti fronton előrenyomulnak, a Bzura folyónál azonban mozdulatlanul állnak. A németek folytat-

Cd.

Ják heves támadásukat a Bzura alsó része ellen. November 29 ike óta csak három napig szünetelt a harc, amely később rettentő tűzerővel harcra erősödött. Ingrid mellett a németek a Pilica északi partjától a déli partig nyomultak előre. A Nida-fronton az osztrák és magyar csapatok intették heves támadást. A jobbparton lévő magaslát, amelyet megszállottak, különösen alkalmas a védelemre és nagy ellenállást is fejtenek ki.

Hol készül a döntő csapás az oroszokra

Rotterdam, dec. 29.

A Nieuwe Rotterdamische Courant a következőképpen ítéli meg a lengyelországi harcok helyzeit:

A főhadiszállás a Pilica és az alsó vizsuta között terül el. Az orosz haderő, amely a Pilicától északra áll, laza összeköttetésben van a Pilicától délre álló haderővel. Az északra álló csapatokra a németek két oldalról gyakorolnak nyomást. Az orosz vezérkar az utolsóelőtti jelentésben közölte, hogy az orosz csapatok egyes vidékeken kiürítettek községeket, de nem mozdít meg, mely vidékekről van szó. A legutóbbi pétervári hivatalos jelentés most azt adja hírül, hogy a harcok Novemiszától nyugati irányban tíz verziónyire tovább folytak. A Pilicától északra álló orosz haderő bal szárnya tehát kissé kelet felé elhajlott. Novemiszó számára az orosz dőntő, hogy a szövetségesek tudják a majd folytatni a megkezdett bekerülő mozdulatokat. A Pilicától északra álló orosz sereg veresége egyébként a többi orosz hadsereg sorsát is megpecsételi.

Az oroszok veresége Keletporoszországban.

A Politikai Híradó jelenté Pétvárról: A Messenger del marra írja: A németek Keletporoszországban a mazuri tavaknál, Mladava mellett visszautasítottak minden támadást. Ezek okai az itteni harcok vérszerű megerősítés, mely a kisebb védőcsapatokat is főlénybe hozza az erősebb ellentételek szembe. A Vizsuta menti a galicai harcokról az orosz lap optimizálásában ír.

Pau tábornok az orosz főhadiszálláson.

Berlin, dec. 31.

Brüsszelből táviratozzák a Kremlnek: Ideérkezett hírek azt utasítják, hogy Pau tábornok, a Verdun körül álló francia seregek parancsnoka az orosz főhadiszállásra utazott a utjának állítólag az a célja, hogy Nikolajevics Miklós sajtóherceggel egy új kombinált haditervet dolgozzon ki.

A flandriai küzdelem.

Páris, dec. 31.

Frésh tábornok, aki átvette a szövetséges seregek bal szárnyának vezérletét, katonáihoz intézett egyik utasításában bejelenté, hogy a szövetséges csapatok legközelebbi célja Osztrákország visszafoglalása. A támadásokat Lombardiyától

és Ostkerkeből irányítják az angol-belga-francia csapatok. Érdekes, hogy Broqueville miniszterelnök a belga földre, Fournesba összehívott minisztertanács ülését elhalasztotta, állítólag azért, mert várni akar addig, amíg Osztrák vagy egy másik nagyobb belga város ismét belga kézen lesz, ahova a parlamentet is összehívhatja Albert királyval.

Győznek a németek Elzászban.

Baselből jelentik: A Flandriában megkezdett offenzívával egyidejűleg a francia seregek támadóan léptek fel a szélső jobb szárnyon is és a Vogézek egész vonalán megkezdtek az előnyomulást. Különösen heves támadást kezdtek Felső-Elzászban, ahol két irányból is, Thann és Dammerkirch irányából próbáltak előnyomulni Mühlhausen felé. Napokig tartó véres harcok után a németeknek sikerült teljesen megállítani a francia offenzívát és a franciák, akik igen nagy vereséget szenvedtek, most visszavonultak Thann felé.

Harcok Dél-Egyiptomban.

Konstantinápoly, dec. 31.

Egyiptom déli részén napok óta komoly hadműveletek folynak. Körtőlbeli nyelvezetű főből álló sereg támadta meg az angolok reguláris csapatát.

E 1-ka b tartományban, amely fudvalerőleg az angol Szudánhoz tartozik, általános felkelést szerveztek az angolok ellen. Az angol kormány indiai csapatokat állított a felkelők ellen, ezek a csapatok azonban a partraszállás után, mielőtt meghallották a szent háború híreit, szorult a felkelőkhöz csatlakoztak.

A Dardanellák bombázása.

Athén, dec. 31.

Miklóséből jelentik, hogy egy francia torpedóáldozó tegnap a Dardanellák északi partját kezdte bombázni. A torpedók visszafeltek és a francia hajó másodkapitánya elesett, két matróza pedig súlyosan megsebesült.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz:

Ilyék naponta 1-2 palack

Szent István duplamalátát sörrel.

Ez nemcsak a legélvezetesebb ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérzékenység, álmatlanság, gyomorbetegségeknél; igen ajánlatos lábadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sörrel a Kőbányai Polgári Söröző gyártja. — Kapható minden üzletben és csomagtartóban. Erre utaló gyári palackdőlésben kapható: Iritz Sámuel özevege cég, Makón.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 1. Péntek. Róm. kath. Újév. Protestáns Újév. Görög Orosz dec. 19. Sebastyén. Nap kel 7 óra 51 perokor, nyugszik 4 óra 16 perokor.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürögnyprognoz: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

— Az állandó választmány ülése. A vármegyei állandó választmány ma délelőtt Hervey István alispán elnöklése alatt ülést tartott, melyen a helyi tartandó megyei közgyűlés tárgyait készítették elő.

— Nem lesz szünet az óvodáknak. Jancovich Béla dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőségekhez rendeletet intézett, amely megszabja, hogy a háború által előidézett rendkívüli közállapotokra való tekintettel a kisdudóvintézetek állandóan működésben maradjanak a helyi kisdudóvintézetekben rendszeresített egy havi szünet az 1915. év január havában az állami és közügyi intézetekben ne tartassék meg.

— Az elesettek anyakönyvezése. Sándor János belügyminiszter rendeletet adott ki, melyben utasítja az illetékes községi és városi anyakönyvezetőket, hogy a szorosan vett Magyarország területén községi illetőséggel bíró katonai egyeseknek, vagy a katonai kötelekbe nem tartozó, de a mozgósított legyveres erői követő polgári egyeseknek halálesete kizárólag a hadügyminiszterium által közölt hivatalos adatok alapján anyakönyvezendő. A halotti anyakönyvi kivonat az illető községi előjárásnak küldendő meg, amelyek azt haladéktalanul kiadják a haláleset felvételére hivatalos közegnek. Ezekről a belügyminiszter körrendelet bocsátott ki az elesett hadbavonultak kiskorú gyermekeinek fokozott gyámhatósági védelme iránt.

— Betegek látogatása a makói tartalékkórházban. A makói katonai tartalékkórház parancsnoka értesíti a közönséget, hogy a városi I. és II. számú kórházban, valamint a katolikus kórházban elhelyezett kórházban a betegek látogatása csak délelőtt 10-12 óráig engedhető meg. A látogatás alkalmával a katonáknak szánt mindennemű adomány a kórház iródlában mutatandó be.

— Iskolai beiratások. A gazdasági népiskolában a beiratkozások január hó 2-án, 4-én, 5-én, d. e. 8-tól 12-ig, d. u. 2-től 4-ig tartanak meg. Felhívtnak tehát mind azon szülők, gyámok és gazdák, kiknek lemoratóriós gyermekeik, cselédjeik, más iskolába nem járnak, hogy szokati jelzett időben irassák be.

— Mezőgazdasági munka — közérővel. A kormány a kivételes intézkedések tárgyában kiadott régebbi rendelkezéseit most egy más intézkedéssel toldja meg, a melynek az a célja, hogy a mezőgazdaságban munkákhoz hiányában ne legyen lemoratórium. A rendelet úgy szól, hogy ha valamely gazdasági munka elvégzése nem biztosítható másként, a közgazdasági hatóság a miniszter felhatalmazásával elrendelheti, hogy

mint közmunkát közérővel végezzék el.

— A népfőlkélek behívása. A hivatalos lap közli, hogy azok a népfőlkélek kötelezettek, akik 1887., 1888., 1889. és 1890. évben születettek és most novemberben és decemberben a bemutatászemlére alkalmasoknak találtattak, kötelesek 1915. évi január hó 16-án tényleges szolgálatra bevonulni annak a kiegészítési parancsnokságnak a székhelyén, amely a népfőlkélek igazolványukon meg van jelölve. Ugyancsak január hó 16-án tartoznak bevonulni az 1894., 1893. és 1892. évben született népfőlkélekre kötelezettek közül azok az alkalmasoknak találtak, akik még eddig be nem vonultak. Azok, akik bármely okból az eddigi bemutatászemlére elmaradtak, január 25. és 26-án tartoznak a bemutatászemlére jelentkezni és ha alkalmasnak találtak, a tényleges szolgálatra azonnal visszatartatnak. Akik a kiírt határidőre és helyre be nem vonultak, karhatalommal vezettetnek elő és két évig terjedhető börtönnel büntetnek. Az erre vonatkozó plakátokat a honvédelmi miniszter rendelete értelmében december hó 29-én ragasztották ki.

— Anyakönyvi statisztika. Az elmúlt 1914. évben született összesen 1025 gyermek, az előző évhez viszonyítva 7 gyermekkel több a születések száma. A múlt évben elhalt összesen 879 egyén, az előző évhez viszonyítva 117 egyénnel több halálozott el. A múlt évben házasságra jelentkezett összesen 302 pár, az előző évhez viszonyítva 13 párral több jelentkezett. Az elmúlt évben házasságot kötött összesen 282 pár, az előző évhez viszonyítva 29 párral több kötött házasságot. Az elhalálozás és születés közötti természetes szaporodás 147.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Deák Antal Ersei Juliannával. Elhaltak: Tóth Kálmán Erzsébet 11 napos, D. Nagy Imre 7 éves, Fodor Ferdinánd 21 napos, Mészáros Erzsébet 17 éves, Tóth Sándor 31 éves, Karakas Lajos 5 éves korában.

Értesítés Kőbányáról !!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánadvármegye részére

főraktárunkat

Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legújabb eredeti gyári töltesű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglátók és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Söröző Részvénytársaság.

Egy jóforgalmu

Italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hogy is volt Szerbiában?

Szávapart, dec. 25.

Sötét este lett, mikor Belgrádon keresztül vonulva zászlóaljunkkal a toposideri-park tulsó oldalára értünk. Parancsunk az volt, hogy a park fölötti magaslatokon állítsuk fel előőrseinket, míg főcsapatunk lenn maradjon a Toposiderben.

Biztosított menetben haladtunk felfelé a dedinjei dombokra. A mint rajvonásban megyünk előre a tarlóföldön át, egy isgatott alak futkos előre-hátra soraink között. Egyre csak azt hangostatja, nem is lehetett egyelőre belőle mást kivenni: „Ich bin ein österreichisch, ich bin ein österreichisch. Osztrák vagyok, osztrák vagyok és susogott hozzá németül mindenféle értelmetlen szavakat, amikből mégis azt lehetett kivenni, hogy ő — az istenadta a mi kalauzunk s mindenféle utbaigazítást szívesen megad, csak parancsoljunk vele, no meg csak az életét kíméljük.

Hamarosan meggyújtattuk az atyaftit, hogy utbaigazításra nincsen szükségünk, az életét azonban egy fikarcnyit se bánjuk, sőt vigyáznunk rá s őrizetbe vesszük.

Elhelyezvén a Dedinjén előőrseinket, mit teljesen az első század adott ki, mi a többi század vissza levonultunk a — Toposiderbe, annak is a visszafelé menet legelőbb talált részébe, az ott levő koronauradalmi majorba.

Vittük magunkkal két szuronyos ór között az „ein österreichisch“-t is, a kiről aztán hamarosan kitudt, hogy most ő a koronauradalmi majornak az egyedüli s mindenható ura.

Cseh volt az istenadta. 28 éve került, mint kertész ebbe a majorba. Eddig híven s szorgalmasan be is töltötte a tisztét, most azonban, a mint Belgrádból, a majorból is elmenekült minden élőlélek, őt megletették tejhatalmu kormányzóknak, hogy vigyázzon s őrizze meg a majort. Elmenekült az öregnek — 55-60 éves lehetett — a családja is, egyedül maradt az egész majorban.

Az öreg cseh azonban nem bízott új hazájához Szerbiához valami hünek. Mihelyt beérkeztünk a majorba s elhelyezkedtünk éppen az ő lakásában, a kertész-lakban, levélkezés alatt hirtelen elmondta, hogy a majorban rengeteg káprózóság van. Van aztán vagy négy waggonra tehető buza, ugyanannyi árpa, zab, és kukorica. Aztán még a pincéket is kinyitja, azokban vannak finom jó borok 2-300 hektoliternyi mennyiségben.

A zabból igénybe is vettünk, mert nagy szüksége volt rá lovainknak, de máshoz hozzá se nyultunk, pedig kinostári tulajdon volt valamennyi.

Reggelre egész zászlóaljunknak fel kellett mennie a Dedinjére. Ott pompás helyeket találtunk. Elfelejtettük az öreg cseh kertészt is, akit ott hagytunk a majorban s átadtuk az utánunk jövő zászlóaljnak.

A dedinjei villák közt volt aztán Szerbiában a legjobb, csak hogy rövid két napon, életünk. Mi tisztiek két villába kvartélyoztunk be. Az egyik villa a szerb párisi francia konzulé volt, a másik meg a belgrádi metropolitáé. Legényiségünk se sokkal kisebb urak villáiban vert tábor. Én és három tisztársam a konzul lakásában ütöttünk sátor. Mondhatom, pompás, kényelmes helyünk volt. Mig az összevágásról tyukokból legényeink nagyszerű vacsorát csináltak, mi a szalonban egy nagy gramafon hangjai mellett üstük el gondjainkat.

Semmihez azonban hozzá nem nyultunk, pedig úgy állt az egész lakás, mintha ki se mentek volna belőle előbbi lakói, sőt élelmes bakaink hírül hozván, hogy a villa

alatti pincében vagy 8 hordó bor van, kettős őrszemet állítottunk a villa körül, nehogy a bornak s esetleg a villából másnak is hiánya essék.

Most, hogy láttam, mi-minden vandálistámmal vitték véghez itt a mi országunkban ezek a vad szerbek, szinte vádol a lelkiismeret, hogy abból a nagyszerű villából mi egy tüt se haragsoltunk el. Az ostoba magyar lovagiaság épen s érintetlenül hagyott ott mindent, de mindent Pedig ezekre menő értékeket hozhattunk volna magunkkal csak egyetlen gazdátlan villából. Mennyire nem így cselekedtek itt nemtelen ellenteleink a szerbek, amikor betörték. Két napig voltunk fenn a villák közt, aztán tovább mentünk.

Dehát ha Budán egyszer volt is kutyavásár, bizonyos, hogy Szerbiában nem utoljára jártak benn a mult hetekben, a győzelmes magyar csapatok.

A mint kijöttünk, még szebben vissza fogunk oda menni.

Mert hát hogy is mondja az a jó baka nóta:

Megállj, megállj, kutya Szerbia,
Nem lesz tiéd Hercegovina
Mert a magyar nem enged,
Mig egy csepp vére melog,
Akármennyit szenved.

Dr. Kiss Pál.
népl. írhadnagy.

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által beregzelt katonai sebesült kórházak részére a következők adományoztak.

Pénzbeli adományok:

Szilágyi Dániel szertékereskedő 50, B. Szűcs Antal 40, Daróczi János 20, Elek Endréné 20, Makói taktérképészár perselyében befolyt 15, Tari Fodor János 10, Fodor Istvánné 2 koronát.

Természeti adományok:

Kusz Istvánné 30 tojás, 5 lepedő, 4 párnahuzat, Popper Gyuláné 1 kiló tea, 1 üveg rum, özv. Mészáros Ferencné 2 szappan, foghagyma, vöröshagyma zöldség, Burunkai Istvánné szikvizgyáros 80 üveg szódavíz, 1 szappan, 1 liter zsír, 5 kg. vöröshagyma, Kovács Károlyné 42 narancs, Szalai Sámuelné 1 üveg uborka, 1 üveg barack, 2 szappan, 4 liter liszt, 50 cigareta, 1 liter lekvár, 40 alma, 1 liter tejföl, 1 kg. dió, Krizsán Antalé 2 párnahuzat, 4 lábravaló, 2 törülköző, 1 lepedő, Palenszki Jánosné 1 vánkoshuzat, 1 lepedő, 3 törülköző, 1 ing, 2 üveg befőtt, 6 drb szappan, Czala Jánosné 12 kg. gyökér, Király Studor 1 kg. röp, Révész Parkas 25 kg. vöröshagyma, Wáber József 35 kg. vöröshagyma, Kolesz Gézané 1 üveg baracklevél, 2 üveg befőtt, Kiss Imréné 1 üveg paprika, Elek Lajosné 3 üveg befőtt, 2 szappan, Kiss József és Szilbik Sándor 3 kg. foghagyma, Széll József 3 liter tej, Szűcs József 100 kg. burgonya, Bója Juditné és Bója Péter 4 üveg befőtt, 25 alma, 25 kg. zöldség, 30 kg. répa, 20 kg. burgonya, 2 kg. foghagyma, Mándoki József 3 tányér, 2 vánkoshuzat, 1 lábravaló, 2 pohár, 1 ing, 2 zsebkendő, 1 törülköző, 1 lepedő, D. Nagy Sándorné 2 párnahuzat, 1 paplanlepedő, 1 alsólepedő, B. R. né 2 párnahuzat, 1 paplanlepedő, Páris E. és Társa 6 ing, Mágóri Ferencné 10 liter tej, Reisz

József 1 pokróc, 6 párnahuzat, 1 harkó, 3 lepedő, 7 ing, Szabó Rozália 8 párnahuzat, 2 lepedő, 3 törülköző, özv. Páhány Jánosné 1 szalmazsák, 2 párnahuzat, 1 paplan, 2 huzat, 2 lepedő, 6 törülköző, Kusz Istvánné 4 párnahuzat, Ehrenfeld és Spitz 5 kg. cukor, 1 üveg rum és tea, özv. Szabó Sándorné 2 liter zsír, 1 csomó hagyma, 1 szappan, 3 liter bab, 2 párnahuzat, Jákó Antal 3 drb zeller, B. Szűcs János 4 liter tej, id. Szűcs Sándor 40 drb zeller, Palkó Ferencné 21 liter tej, Kocsis Jánosné 5 liter fehér bab, 30 kg. burgonya, 30 kg. sárgarépa, Szabó Rozália 1 és fél liter tej, Nagy Amália 2 üveg savanyu uborka, 2 üveg paradicsom, Mágóri Sámuelné 5 üveg paradicsom, 3 lepedő, Beraszai János 1 üveg rum, Borbola Bálintné 1 csomó répa, zöldség, Tóth Imréné burgonya és bab, Hadik János 3 ing, 3 alsónadrág, Breuer cég Ott K. utóda 1 üveg rum, 2 kg. cukor, 1 csomag tea, Kovács Károly 2 narancs, Havas Miksa 1 üveg rum, Abendachin György 6 drb. pohár, Iritz Hermann 2 drb. pohár, Hegyi József 2 pár hárisnya, Sonkovic Kálmán 4 lábravaló, Várnai és Társa 2 ing, 3 zsebkendő, Stern festéküzlet 1 pár kapca, 2 pár hárisnya, 2 ing, 2 érmelégítő, 2 lábravaló, Gombó Miksáné 10 csomag vatta, Klein Gábor 12 szivarszipka, Urbán István 24 zsebkendő, Kolesz Gézané 2 drb. szappan, Groz Henrik 1 üveg meggybefőtt, Kalmár Ferenc tea, Hévízi József 6 citrom, Tóth Ferenc 1 szál kolbász, Reiter Gyula 1 kg. cukor, Zsiller Rudolf és társa 1 kg. cukor, Guszó Ferencné 2 háló ing, Elek Lajosné 1 kg. szaloncukor, Skopál Ödön 2 pohár, Kocsis Mihály 6 pohár, Fröhling Mór 1 labor, Hicskó Saimon 1 doboz tea, Annósi Ferdinándné 1 üveg rum, 1 csomag tea, 1 csomag teásütemény.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(714)

92. fejezet.

A kihallgatás.

Rendőreim akkor éjjel láttam, hogy egy lovas jött a hegyekről, a lovasyt hozva magával. Embereim által kérdésre vonatva Del-Monte grófnak mondta magát.

Hát ha az is volt?

Nem lehet, herceg ur.

Del-Monte grófot nem lehet ebbe belekeverni.

Minek hozta volna ő el a lovasyt?

Kétségtelen, hogy Roberto ezzel a ráfogással csak leakarta magától rázni a rendőröket.

A herceg haragra lobbant.

Gyanum tehát mégis alapos volt.

Óh, tulajdon fiamtól kell ilyenmit megérnie.

Mily botrány.

De jaj lesz nekik.

Kitagadom el nem ismerem őket, el nem ismerem őket többé fiainknak.

Mi most házkutatást fogunk tartani Roberto kastélyában, folytatná a rendőrök.

Ha nem találunk semmi kompromittáló, akkor szabadiára lesz

helyezve, de csak oly feltétellel, ha előbb visszaadja Mártát.

Helyes, helyes, bóllafott élénken fejével az öreg Morello.

Mártát, az én menyasszonyomat ki kell adnia.

Képrelem, mily győzelmeket szenved a szegény gyermek.

A rendőröknek maga mellé véve két rendőrtisztet és néhány közrendőrt, Roberto palotájába ment a házkutatás megajtására.

Az utcákon még mindig nagy volt a csoportosulás.

A rendőrségi épületből ugyan nem szivárgott ki semmi, de abból, hogy Roberto ott fogták s a vizsgáló-bizottság a fiatal herceg lakására ment, azt lehetett következtetni, hogy az ellene emelt vád nem éppen alaptalan.

Folyt. köv.

Nyiltér*)

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Halász Ferdinánd és társa boldog újévet kíván megrendelőinek és jóakaróinak.

Boldog újévet kíván a „Korona“-kávéház tulajdonosa összes vendégeinek és jóbarátainak.

Buza Piata bácsi ezúton kíván boldog újévet vendégeinek.

Boldog újévet kíván Erdely József italmérő és táncosító tanítványainak és italfogasztó vendégeinek.

A „Korzó“ kávéház tulajdonosa megelégedett újévet kíván vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek.

Boldog újévet kíván a „Központi“-kávéház tulajdonosa vendégeinek és jóbarátainak.

Gazdák figyelmébe!!

Kocsi és lótakaró ponyvákat, kender zsákokat legolcsóbban szállít **Glück Samu** gépraktára, Makó, Szegedi-ut.

Aki Galiciában bizonyos okok miatt kocsival nem mehet el, én helyettesítem. Tisztelettel

Nagy Pál régi vásárállás, munkásház, **Szabó Sándornál.**

Eladó sertések.

15 darab egy és fél éves és 25 darab egy éves mangolica herélt, vérszert, kifutó hizónak való sertés eladó. Megtekinthető és tudható a földesúri réten özv. Markó Péternénél.

Jóralavó, megbízható fiu

tanulónak

felvétetik e lap nyomdájában.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok
Szívógáz
: és benzínmotorok. :
Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Bensínes magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok keresztfejvezetéssel.
Beltéri Ignác és Társa mérnöki iroda
Budapest, V. Kobáry-utca 4. szám.
Saját ártékben kérjen! Italmi árajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

: árpá szalma :
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és ölenként.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjítő szer.
Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjítő 1 korona piporszerek több kiállításos ér-
mekkel lettek kiállítva.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkeltőzött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

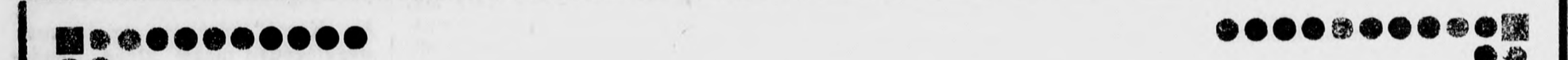
ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság” az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenki meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arckép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcképeit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborunak vége =

nines, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örömet szerez ez által minden gondos asszony a háboruból visszatérő hősöknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!